

(המשך מעמוד 40)

להכחיש ברדיעב. אשר למר קליין. לדעתו, ההנחה הנ"ל היא נכונה.

על שחקנים

אני סבור שחינוכי לבחור שחקנים מתוך הכרה קרובה של אישיותם. אחרת, לא יצליחו להתמודד עם התפקיד שמופקד בידיהם, אלא אם כן מדובר בשחקנים בעלי נסיון מיקצועי ארוך ועשיר במיוחד. כמו צ'ארלס לוטון, למשל. השחקנים האחרים חייבים, לדעתי, כדי לעצב רמויות, להשתמש בחוויות אישיות ובניסיון העבר הפרטי שלהם. כך למשל דירק בוגארד, לא היה מתגבר על תפקיד כמו המשורת, לדוגמה, שהיה שונה לגמרי מכל מה שעשה קודם לכן, אילולא ניצל אספקטים מסויימים של חייו ושל אישיותו הפרטית, שלא באו לידי ביטוי אף פעם, קודם לכן.

צ'ארלס לוטון היה שחקן בלתי-רגיל, בעל רגישות נדירה, סהרורי, סומך על אינטואיציה אבל מאוד אינטליגנטי, מרגש ביותר כשהוא מאופס היטב בתפקיד, אבל חסר מישמעת, ולעתים מתקשה להחזיק

סנטור מקיפארתו רדיפה אחרי 15 שנה

בהישגים שהם כבר בידיו. הוא היה נדיב מאוד, ברגשות ובכסף, כאשר חש עצמו מעורב. במצב אחר, יכול היה להיות קטנוני, קמצן ונבזי ורעייתו (השחקנית אליזה לאנקסט) היתה מפליאה בתכונות אלה עוד יותר ממנו. ביוחד, היו צמד יעיל מאוד בשטח הזה. נראה לי שההשוואה בין לוטון וחיים טופול (ששיחק את גליליאו של ברט, עבור לוי, בקולנוע) אינה הוגנת. בכל זאת, הייתי אומר שבסך-הכל, הביצוע של טופול היה טוב מזה של לוטון, אשר סבל מעליות וירידות בתפקיד זה, אולם טופול לא הצליח אף פעם להגיע לשיאים של לוטון.

על דירק בוגארד

כאשר ראיתי בפעם הראשונה את דירק בוגארד על המסך, הרגשתי שאני חייב לעשות איתו סרט. באותה התקופה עדיין לא חתמתי על סרטי באנגליה, ועברתי על תסריט שנכתב עליידי שני אמריקאים אחרים, שהיו כמצב רומה לשלי, קארל פורמן והארולד באכמן.

המפיק המיועד של הסרט אמר לי שבוגארד, שהיה אז אחד הכוכבים המבוקשים והיקרים ביותר באנגליה, לא יסכים להופיע בסרט בעל תקציב דל כליכך, עבור אנשים שאינם יכולים אפילו לחתום את שמו. אבל אני בכל זאת התעקשתי, צלצלתי אליו ובקשתי להיפגש עימו. הזמנתי לאחת מן הדירות המפוארות הרבות שהיו לו בלונדון, ואמרתי לו: "אני יודע שיש לנו הרבה בעיות, שהתסריט אינו מוצלח כליכך, אבל פורמן יתקן אותו (למען האמת, לא תוקן לעולם) התקציב אומנם דל, אבל אני יכול להסתדר. לאמר לי שהייתי ברישמה

השחורה של הוליווד אינה מפריעה לך. אז אולי בכל זאת אתה מוכן לבוא לראות סרט קודם, שעשיתי, לפני שתחליטי?"

הוא בא, ראה, היה מוקסם והסכים להופיע בסרט (באנגלית היה שמו של סרט זה הנמר הרדום). כל מצבי באנגלית השתנה מרגע זה, אבל צריך לומר, שגם מעמדו של בוגארד השתנה בעיקבות הפגישה בינינו. אבל אני מודה שללא עזרתו, יכול מאוד להיות שזה היה סוף הקאריירה שלי. (בוגארד הופיע בסך-הכל בחמישה מסרטי של לוס, ושכחה הצליח לשנות תרמיתו מזה של מאהב יפהתואר, לזה של שחקן אופי ממדרגה ראשונה).

על הארולד פינטר

דירק בוגארד הציע לי לבנים תסריט שכתב המחזאי הארולד פינטר על סמך נובלה של הסופר רובין מוהם, בשם המשורת. למען האמת, אני עצמי הצעתי את הסיפור לבוגארד עשר שנים קודם לכן. פינטר הכין את התסריט עבור בימאי אחר, מייקל אנדרסון, היה זה תסריט מבריק, אבל חסר יציבות, מלא עליות וירידות. רכשנו את הזכויות מאנדרסון והתחלתי לעבוד עם הארולד על התסריט. ערכתי לעצמי רשימות מפורטות לפני שיצאתי להיפגש עם בוגארד. פינטר והסוכנים שלהם, בבית מלון,

באותה תקופה, קשה לומר שפינטר היה צנוע במיוחד, אולי משום שלא היה בטוח כליכך במה שהוא באמת. הוא מייד הכריז שאיננו רגיל לכתוב לפי טכסט שנותנים לו ושהרעיון אינו מוצא חן בעיניו. הוא חשש שאנסה לשנות את הנושא של התסריט, ובה בשעה, חזר הסוכן של בוגארד כל הזמן על החשש שבכונתו לעשות סרט המורסכסאלי, שעשוי להרוס את התרמית שלו לקוחו. זה היה ערב קשה, שבו כולם, חוץ ממני, הירבו לשנות (היתה זאת אחת התקופות היבשות בחיי). בסופו של הערב, כאשר נדמה היה שהמשרת לא ייצא עוד לפועל, ביקשתי את פינטר שיחזיר לי את הרשימות שהבאתי כדי שיעיין בהן, קרעתי אותן לגזרים ואמרתי לו: "בוא ניפגש מחר בצהריים ונתחיל הכל מחדש, נעבור על התסריט דף אחרי דף." כך עשינו, ובכל 14 השנים שחלפו מאז, ובהן שיתפנו פעולה כמה פעמים, לא היו בינינו עוד שום אי-הבנות רציניות. (מלבד המשורת, התאונה והמקרה, הכינו השניים יחד גירסה מנומנטלית של בחיפוש אחרי הזמן האבוד לפי פרוסט, שלא יצא אף פעם לפועל. התסריט של פינטר יצא לאור כיצירה בפני עצמה).

השאלון של פרוסט

לבסוף, כמה מתשובותיו של לוס לשאלון המפורסם שהמציא הסופר הצרפתי מארסל פרוסט, אשר טען שבעזרתו אפשר לאבחן בדיוק את אופי המשיב.

הסופרים האהובים עליי: פרוסט, הנרי ג'יימס, תומאס הארדי, ג'וזף קונראד, ארית ורתון, סטנדרל, פאטרק וייט.

המשוררים: הסונטות של שקספיר וקיטס.

הגיבורים הספגותיים: נוסטרומו (קונראד), גליליאו (ברכט), הקונסטל (מתחת הר הגעש של מאלקולם לאורי), ז'וליאן סורל (מאדום) ושחור של סטנדרל.

הגיבורות הספרותיות: קליאה (לורנס דארל), גברת סולארו (מחבר לא ידוע), אנה קארנינה (טולסטוי).

המלחינים: מאהלר, מוצארט, באך. הציירים: ואן גוך, מונה, בונאר, מאגריט, פרנאן לג'ה.

גיבורים מן ההיסטוריה: לינקולן, לנין, ז'ורז' איוונס (בימאי סירטי תעודה הולנדי).

גיבורות היסטוריות: מרי מלכת סקוטלנד, הסופרת ג'ורג' אליוט, גיבורת עידן התמימות של ארית ורטון.

סיסמה בחיים: האמת היא קונקרטי (הגל).

אחיו של הנאשם ברצח (למעלה: משמאל, בעת ביקור במקום הפשע) ביקר את הנאשם בכלא וטען שהוא סיגורו — האם השיחה איתו חסויה?

הצעיר, מאיר, הוא עורך-דין רק שנתיים. וגם הוא עוסק אך ורק בעניינים אזרחיים. בטרם נסע שימעות לחו"ל, מסר לאחיו הצעיר יפוי כוח כללי, לייצג אותו. זה היה מינהג קבוע בין האחים, כאשר אחד מהם נסע לחו"ל. הסיבה לייפוי-כוח כזה היא לאפשר לאח שנשאר בישראל לפעול בתיקים של אחיו ולהופיע בבית-המישפט ובמישי-דרים ממשלתיים עבור אחיו.

עבד של המישפחה

כאשר התגלתה גופתה של כרמלה, אחרי שהיתה נעדרת כשבוע ימים, ביקשה המישפחה לחקור את שימעות חרמון, אך הוא לא היה בארץ. הגופה נמצאה לבסוף בכור ליד ביריזית, כשהיא שרופה למחצה ועטופה בשרידי שטיחון. כאשר ביקשו אנשי המישפחה לחקור את מאיר ברבר שיחתו

פעם בישראל. אחרי שורת טענות מישפטיות מרהיבות, שהעלה הסניגור, פרופסור דויד ליבאי, עלתה השבוע טענה נוספת, שהיא מעניינת ועקרונית.

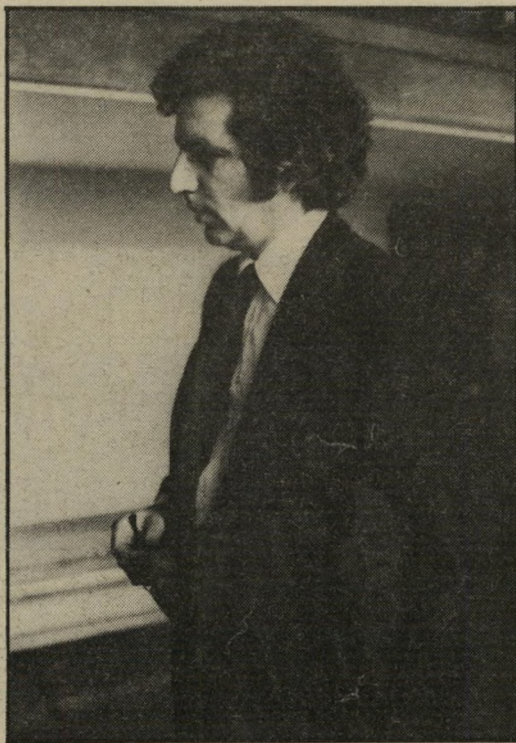
שני האחים חרמון הם עורכי-דין במיקצועם. שימעות, הנכור, הוא ותיק יותר, ועוסק בעיקר במישפטים אזרחיים ובהערכת דירות בטאבו. כך גם הכיר את כרמלה, קורבן הרצח. אחיו

המציאות התעלתה מעל כל רמיון, כאשר יצרה את מסכת העובדות המזוהה במישפט. על עורך-הדין שימעות חרמון, הוא נאשם ברצח חברתו, כרמלה בלאס, בחודש יולי 1983. המניע לרצח, כפי שהועלה עליידי התביעה, היה הריונה של כרמלה, שאותו לא רצתה לסיים. יחד עם שימעות, עומד לדין גם אחיו הצעיר, מאיר. מאיר איננו נאשם ברצח כרמלה, אלא בעבירה הקלה יותר, של סיוע לאחר מעשה, על כך שהשמיד ראיות השייכות למישפט. התביעה מייחסת לו את השמדת מנעול מכונית הסובארו של אחיו, שלדבריה התביעה היה מכשיר הרצח.

יום אחרי רצח כרמלה, נסע שימעות לטיול בחו"ל. הוא שהה שם כחודש ימים, וחזר ארצה רק אחרי שנודע לו על הרצח. עוד בחו"ל הוא נפגש עם עורך-הדין מנחם רובינשטיין והתייעץ איתו בקשר למיקרה. שני האחים הועמדו לדין והם כופרים בהאשמות, ומנהלים את אחד המישפטים המרתקים ביותר שהיו אי

מרקליט רובינשטיין

מרקליט ליבאי

יותר מדי סיגורים